

Naturvernforbundet
Hardanger

Kvam herad
5600 Norheimsund

Over stokk og stein i Klyveåsen **Fleire merknadar til traktorveg på gnr 68, bnr 3, Klyve i Kvam**

Naturvernforbundet Hardanger registrerte i slutten av august i år at det var i gang arbeid med ein veg i skogen i Klyvelia. Me sende difor ei «bekymringsmelding» til Kvam herad 3. september.

Bakgrunn

I dokument og søknad på «Innsyn» i heradet var det få opplysningar om tiltaket i høve til naturverdiane i Klyveåsen. På internettsida «Signal.prodio.no/ byggesaker» vart det opplyst at det skulle byggjast ein ny traktorveg på 1250 meter og at vegen er landbruksveg klasse 4. Vegen skal gi tilgang til 435 dekar produktiv skog, beiteområde, støl og kraftverk. Det vert også sagt at tiltaket har fått «rammetillatelse og at oppstartsmelding er sendt». Det er vedlagt ei kartskisse, men ikkje nokon dato.

I vedlegg til søknadsskjemaet frå Trond Are Klyve, datert 29/6 2026 er det ei anna kartskisse. Det er opplyst at det er landbruksvegklasse 8, og 1180 meter nybygd veg og at det er 198 dekar produktiv skog. Formålet med vegen er fordelt med 14% på skogbruk, 43% på utmark og 43 % på seterdrift. Vegen er kostnadsrekna til 500.000 kroner. Denne søknaden er registrert hos heradet 7. juli i år.

Søknaden vart send frå heradet til uttale om kulturminne til fylkeskommunen 24/8. På bakgrunn av søknad og kart gav fylkeskommunen ei kulturminnefagleg fråsegn om forlenging av vegen. Der vert det sagt at fylkeskommunen ikkje har informasjon om automatisk freda kulturminne i Klyveåsen og har difor «ingen avgjerande merknadar i saka, utover at ein under opparbeiding av vegen søker å unngå inngrep i eller skade på eventuelle kulturlandskapstrekk som steingardar, eldre vegar/stiar, bakkemurar, tufter mm»

Løyvet frå heradet er datert 16.09 og same dag melder Trond Are Klyve til heradet at arbeidet er i gang.

Naturvernforbundet skreiv ein bekymringsmeldinga 3.10 og då var vegen bygd langt opp i lia. Var dette klarert med heradet? I tilfelle er det ikkje dokumentert i saksbehandlinga i Innsyn. Har det vore munnleg kontakt mellom utførande og kommunen og eventuelt gjort uformelle avtalar?

Forvaltingslova og naturmangfaldslova

Uansett er det formelle vedtaket om løyvet gitt 16. sept og ut frå opplysningane som ligg føre er det grunn til å spørja om sakshandsaminga er tilfredsstillande og om saka er godt nok opplyst, jfr. «*Utgreiingsprinsippet i forvaltingslova*». Det gjeld også for delegerte saker.

I vedtaket vert det vist til naturmangfaldslova. Me vil presisera at hovudføremålet med lova er å sikra at naturen med biologisk, landskapsmessige og geologisk mangfald blir teke vare på gjennom berekraftig bruk og vern.

Paragrafane 8-12 forpliktar offentlege styresmakter til å handsama saker på eit oppdatert kunnskapsgrunnlag, bruka føre-var-prinsippet og vurdera den samla belastning (og leggja til grunn økosystemtilnærming.??)

Upresise og svært mangelfulle opplysingar i vedtaket 16.10 2026

I samandraget vert det ikkje sagt kor stort omfang sauedrifta på kvar av dei fire bruka er eller om det enno er dyr i drifta. Det er heller ikkje opplyst kor eller kva slag skog det er snakk om. I vurderinga vert det vist til skoglova, samstundes vert det sagt at nytten for vegen er 86 % utmarksbeite og 14 prosent skog.

I vurderinga etter naturmangfaldlova vert det skrive at vegen skal gi tilgang til kraftverk med inntaksdam, men at hovudvekta for vegtiltaket er landbruk med 60 prosent. Kraftverk Det vert opplyst at kravet til heilskapsløysing er oppfylt då det er eit fellesprosjekt mellom alle grunneigarane i Klyve. Så vidt me veit er ikkje alle med, og enkelte har aldri fått nabovarsel.

Utan nokon dokumentasjon er vegen kostnadsrekna til 500.000 kroner. Det vert sagt at nytten til vegen fyrst og fremst å få lettare tilkomst til fjellet og føre tilsyn i beitelaget. Den nytten er også utan dokumentasjon.

Sakshandsamar har ikkje vore på synfaring, men vurderer at dette prosjektet kan godkjennast som om søkt.

Vegbygginga må stoggast

Naturvernforbundet Hardanger meiner vegbygginga må stoggast før det vert gjort endå meir skade. Det er også nyleg søkt om forlenging av den allereie etablerte vegen. Skissa visar veg langt forbi Rymbedalsstølen inn mot Hestdalen. Kvifor ein treng veg her, er heller ikkje dokumentert.

Dagens veg omdisponerer rundt 15 dekar natur- og kulturmark (1140 meter vegtrase med minst 10 meter breidde)

Naturvernforbundet Hardanger er skeptisk til slike tiltak utan kartlegging av naturverdiar.

Overordna naturstyresmakt er ikkje orientert. Då me kontakta sakshandsamar Loe på telefon, meinte han at statsforvaltaren ikkje ville ha melding om traktorvegar.

Me vil påpeika at naturskaden er omtrent like stor av ein traktorveg som andre vegar. I det bratte lia ved Klyve er det ikkje mogeleg å byggja ein veg utan store skjeringar og breie svingar. Vegen er i fleire parti stupbratt og vil over tid vere utsett for stor erosjon

Som me nemnde i den tidlegare meldinga er det eldre furuskog i området og det største feltet med naturleg gran i Hardanger. Sjå oppsummering av Bjørn Moe på [Eviggrønne skoger | Kringom](#) Sitat; «Selv om det er lite naturlig granskog i Hordaland, er det noen få unntak. Det største området i Hordaland ligger på [Voss](#), mens granskogen ved [Otterstadstølen](#) i Modalen er kjent som den vestligste i Norge. Ellers finnes det noen mindre lokaliteter i Hardanger, med Klyve i Kvam som den største. Foruten blåbær inneholder den naturlige granskogen ofte mye bregner, særlig fugletelg, hengeving, sauetelg og bjønnekam. På de mest næringsrike voksestedene inneholder skogen i tillegg en rekke store urter og gras, som skogstorkenebb, mjødukt, vendelrot og skogørkvein.»

Slike område av norsk gran er sjeldne og har regional verdi. Deler av området er gammel beite- og kulturmark med imponerende styvingstre og lauvskog; kort sagt eit rikt biologisk mangfald.

Det undrar oss at sakshandsamar skriv at ein veg ikkje hindrar eventuelt frivillig vern, Frivillig vern bør etter vårt syn verta fremja mykje tidlegare i prosessen. Har dette vore diskutert med grunneigarane?

Også denne gongen sender me kopi av brevet til Vestland fylkeskommune og Statsforvaltar i Vestland.

Klaus Rasmussen,
leiar i Naturvernforbundet Hardanger
klaus.tpt@gmail.com